

DET KONGELEGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

De nasjonale forskningsetiske komiteene
Kongens gate 14
0153 OSLO

Deres ref

Vår ref
16/4624

Dato
20.12.2016

Statsbudsjettet 2017 – tildelingsbrev De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK)

Vi viser til omtale under kap. 284 i Innst. 12 S (2016-2017) og Prop. 1 S (2016-2017) for Kunnskapsdepartementet. Stortinget vedtok 17. desember 2016 Kunnskapsdepartementets kapitler på statsbudsjettet for 2017. Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige styringsdokument til virksomheten. Tildelingsbrevet gir en overordnet, men ikke uttømmende oversikt over FEKs oppgaver. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger vil bli formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av året.

De nasjonale forskningsetiske komiteene er en viktig del av det norske forskningssystemet, og skal fremme god og etisk forsvarlig forskning. Gjennom forebyggende arbeid og i tillegg gransking av enkeltsaker om mulig uredelig forskning skal FEK bidra til at forskning i offentlig og privat regi skjer i henhold til anerkjente etiske normer.

1. MÅL 2017

Mål for virksomheten med tilhørende prioriteringer i 2017 blir gitt i pkt 1.1. Særskilte aktiviteter som skal utføres i 2017 omtales i pkt. 1.2. Risikostyring som en integrert del av mål- og resultatstyringen omtales i pkt 1.3. Se for øvrig vedlagt dokument for omtale av organisasjonen og de faste oppgavene til FEK i hovedtrekk.

1.1 Mål og styringsparametre 2017

Kunnskapsdepartementet la i september 2016 fram forslag til ny forskningsetikklov, se Prop. 158 L (2015-2016) Lov om organisering av forskningsetisk arbeid (forskningsetikkloven). Så snart denne er vedtatt av Stortinget vil departementet i et tillegg til dette tildelingsbrevet,

fastsette reviderte målformuleringer og oppgavebeskrivelse for etaten. FEK vil bli involvert i arbeidet. Inntil videre videreføres målformuleringene og styringsparametrene fra 2016.

Mål for De nasjonale forskningsetiske komiteene:

1. FEK skal være en sentral kunnskapsformidler overfor forskere, forskningsinstitusjoner og allmennheten om forskningsetiske spørsmål og en pådriver for debatt på området.

Styringsparametre:

- a) FEK har relevante fora for dialog med aktuelle aktører/ forskningsinstitusjonene
 - b) Antall brukere av FEKs nettsted har økt
 - c) Videreutvikle den engelske versjonen av Forskningsetisk bibliotek
 - d) Brukerundersøkelse for nettsidene skal vise økt tilfredshet
 - e) Gjennomførte debattmøter mv og publiseringsaktivitet
2. FEK har ansvaret for at de forskningsetiske retningslinjene til enhver tid er gode verktøy for å fremme god og etisk forsvarlig forskning.
 3. FEK skal styrke samarbeidet med de forskningsutførende institusjonene.

Styringsparameter:

- a) FEK opprettholder og styrker sitt institusjonelle kontaktnett
4. FEK skal behandle og gjøre vedtak i enkeltsaker med høg kvalitet og innen rimelig tid.

Styringsparameter:

- a) Saksbehandlingstid klagesaker NEM
5. FEK skal sikre hensiktsmessig arbeidsdeling og samarbeid mellom komiteene.

Styringsparameter:

- a) Opplæring og andre tiltak som sikrer kvalitet, kompetanse, arbeidsdeling og samarbeid i og mellom komiteer og sekretariat.
- b) Økt andel felles uttalelser/produkter fra komiteene

1.2 Særskilte aktiviteter i 2017

Departementet vil komme tilbake til dette i senere tildelingsbrev.

1.3 Risikovurdering

FEKs mål og delmål er beskrevet over. Risikovurdering er en integrert del av departementets mål- og resultatstyring. Virksomheten skal gjøre selvstendige vurderinger av risiko for avvik i måloppnåelsen. I tråd med dette skal vurderinger gjennomføres for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå de fastsatte målene i dette tildelingsbrevet.

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, med følgende hovedelementer:

- Omtale og vurdering av risiko, sannsynligheten for avvik, konsekvensen av dette og avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse.

- Hvilken risiko som kan aksepteres. Dette skal også si noe om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå.
- Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Dette skal være virksomhetens egne risikovurderinger. I årsrapporten og etatsstyringsmøtet skal virksomhetsleder redegjøre for risikovurderingene og hvordan disse ligger til grunn for styringstiltak.

2. ANDRE SENTRALE FØRINGER

Nedenfor følger fellesføringer som gjelder for alle Kunnskapsdepartementets underliggende virksomheter (2.1 og 2.2). Punkt 2.3 er en fellesføring fra regjeringen som er tatt inn i alle tildelingsbrevene i 2017.

2.1 Samfunnssikkerhet og beredskap

[Styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren](#) (revidert oktober 2016) skal ligge til grunn for FEKs arbeid på dette feltet. FEK skal utføre virksomhetstilpassede risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) minimum annet hvert år, ha oppdaterte krise- og beredskapsplaner og gjennomføre årlige kriseøvelser.

Disse kravene til samfunnssikkerhet og beredskap omfatter også informasjonssikkerhetsarbeidet. FEK skal påse at informasjonssikkerhetsarbeidet er i samsvar med eForvaltningsforskriften og de fem tiltaksområdene i KMDs [Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen 2015-2017](#). Departementet viser til [UNINETTs veiledning til styringssystem for informasjonssikkerhet](#), [NSMs anbefalte tiltak mot dataangrep](#) og [Veiledning i beredskapsplanlegging](#) utarbeidet av Udir og POD (revidert desember 2015).

FEK skal i årsrapporten for 2017 rapportere på følgende:

1. Er det gjennomført/revidert en ROS-analyse i 2016 eller 2017?
2. Er det gjennomført og evaluert en kriseøvelse i 2017?
3. Redegjør kort og overordnet (maks. 1 side) for virksomhetens oppfølging av de fem tiltaksområdene i Handlingsplan for informasjonssikkerhet, herunder kort beskrive og vurdere virksomhetens styringssystem for informasjonssikkerhet.

Dersom spørsmål 1 og/eller 2 besvares med "nei", må FEK opplyse om hvorfor tiltaket ikke er gjennomført, og presentere en forpliktende plan for når og hvordan tiltaket skal gjennomføres.

Vi gjør oppmerksom på at arbeidet her som på andre områder skal tilpasses virksomhetens egenart, risiko og vesentlighet.

2.2 Lærlinger

Regjeringen og partene i arbeidslivet signerte våren 2016 en ny samfunnskontrakt for flere lære plasser for perioden 2016–2020. Målet med den nye kontrakten er å sørge for at alle kvalifiserte elever som ønsker det, skal få tilbud om læreplass. Se mer informasjon på nettsiden laerlingloftet.no.

I 2017 skal FEK ha minst én lærling tilknyttet seg, og minst like mange som i 2016. FEK og Norges forskningsråd skal samarbeide for å oppfylle kravet. Virksomheten skal også hvert år vurdere om den kan øke antall lærlinger og tilby opplæring i nye lærefag. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK Stat eller et annet opplæringskontor.

I årsrapporten for 2017 skal FEK rapportere om antall lærlinger per år i perioden 2014 – 2017, om det er vurdert å øke antall lærlinger og innenfor hvilke fag, og orientere om hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsaken til dette og hva de har gjort for å oppfylle kravene.

2.3 Effektivisering – fellesføring

FEK skal arbeide systematisk med å utnytte tildelte ressurser bedre og øke produktiviteten. Digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester (digitalt førstevalg) er et sentralt virkemiddel i dette arbeidet, sammen med f.eks. omorganisering, prosessforbedring og annen bruk av teknologi. I årsrapporten skal FEK gjøre rede for iverksatte og planlagte effektiviseringstiltak. Det skal her fremgå at tiltak som inneholder digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester er særlig vurdert. Det skal også gjøres rede for hvordan effektiviseringsgevinstene av tiltakene hentes ut, slik at de kan omdisponeres til prioriterte områder.

3. TILDELING 2017

3.1 Driftsbevilgning

For 2017 er De nasjonale forskningsetiske komiteene gitt følgende bevilgning (i 1 000 kr):

Kap. 284 De nasjonale forskningsetiske komiteene

Post	Betegnelse	Tildeling 2017
Post 01	Driftsutgifter	18 399
Sum		18 399

FEK har videre fullmakt til å utgiftsføre betalt merverdiavgift på kap. 1633 *Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift*, post 01 *Driftsutgifter* (se nærmere i pkt 3.3).

Rammen på post 01 skal dekke alle utgifter, med unntak av merverdiavgift etter nettoordningen, til drift av virksomheten. Alle tiltak og aktiviteter som FEK er ansvarlige for, og alle andre tiltak som ønskes gjennomført i løpet av året, må planlegges og realiseres innenfor de angitte tildelingsrammene. Virksomhetsleder har, i samråd med komiteene, ansvar for å prioritere innenfor tildelt budsjettamme, slik at mål og oppdrag for budsjettåret kan realiseres.

Bevilgning for lønnsregulering 2017 behandles som egen sak av Stortinget etter lønnsoppgjøret våren 2017, og ev. supplerende tildeling kan forventes i november/desember 2017.

Regjeringen har innført en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform (ABE-reformen), som bl.a. medfører reduserte bevilgninger til driftsutgifter. FEKs budsjett er videre økt med

1,2 millioner kroner fra 2017 som følge av innføring av ny modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse. Se nærmere omtale i KDs budsjettproposisjon s. 20.

Kunnskapsdepartementet gjør oppmerksom på at det kan komme oppdragsbrev fra departementet i 2016 som kan påvirke virksomheten. For ev oppdrag fra andre statlige virksomheter bør kostnadsdekning gjennomføres ved bruk av belastningsfullmakt. Slike oppdrag skal også omfattes av den ordinære rapporteringen til departementet.

Virksomhetens økonomiforvaltning skal være i henhold til regelverk og instruks, jf. bl.a. *Bevilgningsreglementet*¹, *Reglement for økonomistyring i staten*² med tilhørende *Bestemmelser om økonomistyring i staten*³ og *Hovedinstruks for økonomiforvaltningen for De nasjonale forskningsetiske komiteene*⁴. Se også ulike rundskriv fra Finansdepartementet⁵.

Virksomhetsleder har ansvar for utarbeiding og ajourhold av FEKs interne økonomiinstruks. Departementet forutsetter at denne blir gjennomgått minst en gang i året og revidert ved behov.

Departementet får kopi av alle skriv fra Riksrevisjonen til den enkelte virksomhet. Virksomheten skal sende departementet kopi av alle sine svarbrev og andre brev til Riksrevisjonen.

3.2 Disponeringen av budsjettmidlene for 2017

Virksomheten skal utarbeide disponeringsplan med grunnlag i Stortingets bevilgningsvedtak, tildelingsbrev og andre relevante dokumenter. Disponeringsplanen skal vise hvordan utgifter og inntekter ventelig vil fordele seg i løpet av året.

Planen settes opp i samsvar med standardisert kontoplan med poster og underposter for å vise planlagte disponeringer. I tillegg skal det for disposisjonsbevilgningene settes opp formål eller prosjektnummer for å vise planlagte disponeringer. Talldelen suppleres med en tekstdel som gir forklaringer til disponeringen, og som viser hvilke forutsetninger disponeringen bygger på.

Disponeringsplanen sendes departementet innen 28. februar 2017.

Virksomheten må sørge for å ha en reserve under post 01 for å dekke uforutsette utgifter. Fordi staten er selvassurandør, må virksomheten regne med å dekke eventuelle ekstra utgifter som kan følge av tyveri eller annen skade uten tilføring av nye midler.

3.3 Nettoføring av merverdiavgift

Nettoordning for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift for ordinære statlige forvaltningsorganer ble iverksatt fra 1. januar 2015. Ordningen innebærer at merverdiavgift fra og med 2015 er trukket ut fra budsjettpostene for de virksomhetene som kommer inn under ordningen. Virksomhetene har i stedet fått fullmakt til å regnskapsføre betalt merverdiavgift på et felles budsjettkapittel, kap. 1633. Formålet med å budsjettere merverdiavgift netto

¹Vedtatt av Stortinget 26.5.2005, i kraft 1.1.2006

²Fastsatt ved kronprinsregentens resolusjon 12. desember 2003, med endringer senest 18.9.2013

³Fastsatt av Finansdepartementet 12. desember 2003, med endringer senest fra 1.1.2016

⁴Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 20. desember 2016, med virkning fra 1.1.2017.

⁵ Se [Rundskriv Finansdepartementet](#)

er å medvirke til at budsjettordningen skal være nøytral med hensyn til egenproduksjon eller kjøp av tjenester. Nærmere redegjørelse for ordningen står i rundskriv R-116 fra Finansdepartementet. Vi gjør spesielt oppmerksom på at følgende deler av betalt merverdiavgift **ikke** er omfattet av nettoordningen:

- Merverdiavgift knyttet til merverdiavgiftspliktig aktivitet
- Merverdiavgiften til bygg, anlegg eller annen fast eiendom
- Merverdiavgift på varer og tjenester med begrenset fradragrett etter mva-loven §§ 8-1 og 8-2

3.4 Økonomiske og administrative fullmakter

Kunnskapsdepartementet delegerer for budsjettåret 2017 FEK fullmakt til å:

- nettoføre ved utskifting av utstyr, slik at inntekter fra salg av brukt utstyr kan føres til kredit på kap. 284 post 01
- innenfor gjeldende bevilgningsnivå forhandle husleieavtaler som varer utover budsjettåret, med det forbeholdet at departementet skal godkjenne avtalen før den inngås
- innenfor gjeldende bevilgningsnivå gjøre avtaler om tjenestekjøp til den ordinære driften utover budsjettåret

Fullmaktene må disponeres i tråd med vilkårene Finansdepartementet har satt i rundskriv R-110/2005.

FEK har fullmakt til å føre forberedende forhandlinger i virksomheten ved forhandlinger etter Hovedtariffavtalen. Kunnskapsdepartementet har ansvaret for de endelige forhandlingene.

Virksomheten har ikke anledning til å forskuttere av neste års bevilgning eller bruke andre merinntekter enn refusjonsinntektene nevnt overfor uten at dette på forhånd er godkjent av departementet.

4. STYRINGSDIALOG 2017

4.1 Økonomirapportering og varsling om eventuelle avvik

Som virkemiddel i egen økonomistyring må virksomheten rutinemessig utarbeide økonomirapporter.

For hver måned i 2017 skal virksomheten rapportere til det sentrale statsregnskapet på den måte og innen de frister som blir fastsatt i rundskriv fra Finansdepartementet. Kopi av månedsrapporten til statsregnskapet sendes Kunnskapsdepartementet (postmottak@kd.dep.no).

Virksomheten skal utarbeide økonomirapporter til Kunnskapsdepartementet:

1. pr. 31. august 2017 med frist til departementet 20. september 2017, med prognose pr. 31. desember 2017.
2. pr. 31. desember 2017 med frist til departementet 1. februar 2018.

Økonomirapportene skal angi regnskapsførte utgifter og inntekter etter kontantprinsippet, inkludert påløpt arbeidsgiveravgift. Rapportene skal vise hvordan regnskapet utvikler seg i

forhold til budsjetttrammen og disponeringsplanen. Rapporteringen skal skje på postnivå for alle utgifts- og inntektskapitler der det er tildelt midler. Det skal også utarbeides rapporter, regnskapsdata og skriftlige kommentarer for prosjekter som virksomheten har mottatt øremerkede midler til eller egne tildelingsbrev om. Virksomheten må spesielt legge vekt på å kommentere eventuelle avvik og faseforskyvninger.

Rapporten pr. 31. august skal inneholde ajourførte budsjettall, vise prognose for forbruk (i prosent) pr. 31. desember, og gi forklaringer til avvik og informasjon om korrigerende tiltak. Denne rapporten inngår i grunnlaget for departementets utarbeidelse av omgrupperingsproposisjonen for 2017.

Uavhengig av tidspunktene for økonomirapporteringene, skal virksomheten informere departementet om vesentlige avvik i forhold til vedtatte planer eller tildelingsbrev straks virksomheten får kjennskap til slike avvik. Virksomheten må samtidig fremme forslag om mulige korrigerende tiltak.

4.2 Resultatrapportering

Virksomheten skal innen 15. august 2017 sende kort rapport om oppnådde mål og resultater for virksomheten første halvår 2017 i forhold til plan for samme periode og med hovedvekt på eventuelle avvik, dvs. mål og resultatkrav som eventuelt ikke er nådd, årsaken til dette og opplysninger om tiltak som er satt i verk eller vil bli satt i verk for å bedre måloppnåelsen, samt en vurdering av risikoen for at mål eventuelt ikke blir nådd.

I samsvar med pkt. 1.5.1 i *Bestemmelser om økonomistyring i staten* skal virksomheten utarbeide en årsrapport til departementet. Fristen for dette settes til 28. februar 2018. Elektronisk kopi av årsrapporten sendes samtidig til Riksrevisjonen. Årsrapporten blir tatt opp på etatsstyringsmøtet våren 2018. Departementet vil minne om at det er fastsatt endringer i *Bestemmelsene* pkt 1.5.1 om årsrapport, som gjelder fra og med rapportering for året 2014. Vi viser særlig til følgende:

- Økonomibestemmelsene pkt. 2.3.2: Virksomheten skal publisere tildelingsbrevet på sine nettsider så snart det er mottatt.
- Økonomibestemmelsene pkt. 2.3.3: Årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettsider innen 1. mai eller så snart den er behandlet i styringsdialogen mellom departementet og virksomheten.
- Rundskriv R-115, pkt. 4.2: Virksomheten skal publisere revisjonsberetningen som et tillegg til årsregnskapet, etter at Riksrevisjonen har overlevert Dokument 1 til Stortinget og resultatet av regnskapsrevisjonen dermed er offentlig.

Årsrapporten skal gi grunnlag for departementets arbeid med rapporterings- og vurderingsdelen i budsjettproposisjonen for 2018. Årsrapporten må også omfatte annen relevant informasjon av betydning for departementets styring.

Når det gjelder krav til årsavslutning av virksomhetens regnskap og frister for innrapportering til DFØ, viser vi til årlig rundskriv R-115 fra Finansdepartementet. Vi minner om at årsregnskapet med tilhørende redegjørelse skal inngå som del av virksomhetens årsrapport til departementet. Departementet ber om at virksomheten i årsrapporten gir en kort redegjørelse for større avvik mellom tildelt beløp og regnskapsført beløp. Etter økonomiregelverket skal både årsrapport og årsregnskap signeres av virksomhetsleder.

Virksomheten må i årsrapporten redegjøre for status for likestilling i virksomheten i tråd med redegjørelsesplikten. Vi viser til nærmere omtale i Statens personalhåndbok.

Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det utføres et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten. Virksomheten skal i årsrapporten rapportere om mål, tiltak og resultater for området.

Etter forskningsetikkforskriften § 11 skal de tre etikkomiteene og Granskingsutvalget avgi en offentlig årsmelding om sin virksomhet. Vi ber om at en kopi sendes departementet. Vi gjør oppmerksom på at forskriften er under revisjon.

4.3 Innspill til budsjettprosessen

Dersom virksomheten har innspill til omgrupperingsproposisjonen/nysalderingen for 2017, må det sendes begrunnet og spesifisert forslag til departementet innen 25. september 2017.

Dersom virksomheten har innspill til budsjettet for 2018 som medfører endringer i eksisterende rammer (satsingsforslag), må det sendes begrunnet og spesifisert forslag til departementet innen 1. november 2017. Innspillene må vise beregningene av bevilgningsforslagene, og hvilke faktorer som fører til eventuelt mer- eller mindrebehov, og skal utformes i samsvar med kravene i Utredningsinstruksen⁶.

4.4 Etatsstyringsmøter og kontakt med departementet

Departementet planlegger to etatsstyringsmøter med virksomheten i året, et i april og et i november.

Vi kommer tilbake med innkalling og forslag til sakliste. Hovedtemaet for vårmøtet vil være

- a) gjennomgang av årsrapport 2016, og
- b) reviderte målformuleringer, disponeringsplan 2017 og risikovurdering for de fastsatte målene.

På høstens etatsstyringsmøte vil bl.a. økonomistatus og halvårsrapport, og hovedprioriteringer for 2018 tas opp.

Departementet vil gjennomføre årlig medarbeidersamtale med direktør. Datoer for dette avtales særskilt.

4.5 Oversikt over rapporteringsfrister

Tiltak	Frist
Årsrapport med regnskap 2016	28. februar 2017
Disponeringsplan for 2017	28. februar 2017
Oversikt over kontoplan	28. februar 2017

⁶ Instruks om utredning av statlige tiltak, fastsatt 19. februar 2016.

Budsjettforslag for 2018	15. mars 2017
Ev. innspill til tekstomtale i statsbudsjettet for 2018 med rapportering, tilstandsvurdering og mål	1. mai 2017
Halvårsrapport første halvår 2017	20. august 2017
Ev. innspill til omgruppering/nysaldering av statsbudsjettet 2017	25. september 2017
Ev. innspill til satsingsforslag for statsbudsjettet 2019	1. november 2017
Årsrapport med regnskap 2017	28. februar 2018
Økonomirapportering	
Månedlig kassarapport til det sentrale statsregnskapet (med elektronisk kopi til KD)	15. i måneden etter
Tertialrapport pr. 31. august 2017	20. september 2017
Rapport pr 31. desember 2017	1. februar 2018

Departementet tar forbehold om at det i løpet av året kan bli endringer av frister for de enkelte innspillene. Eventuelle endringer vil bli meddelt skriftlig. Dersom virksomheten ikke kan overholde de fristene som er satt, må departementet varsles i god tid før fristen går ut.

Med hilsen

Live Haaland (e.f.)
avdelingsdirektør

Kari Bjørke
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Vedlegg:

Dokument: De nasjonale forskningsetiske komiteene – omtale av faste oppgaver

Kopi til:

Riksrevisjonen